

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กรรมการ, กระทรวง, การดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่ของรัฐบาล พ.ศ. ๒๔๘๓,
พระนคร, โรงพิมพ์แยมศรี, ๒๔๘๓.

แรงงาน, กรม, เจ้าหน้าที่ฝ่ายแรงงานสัมพันธ์, รวมกฎหมายแรงงาน ๒๕๒๑,
พระนคร, สำนักพิมพ์วารสารแรงงานสัมพันธ์, ๒๕๒๑.

วิจารณ์ ระวิวงศ์, "สวัสดิการอุตสาหกรรม," โครงการเสริมการศึกษามหาวิทยาลัย
ธรรมศาสตร์, โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๑๕.

ศึกษาธิการ, กระทรวง, ร่วมกับสมาคมสังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, มุลนิธิเฟรด
เคอริค นอร์แมน (เยอรมัน) และเวิร์ลด์ เอคยูเคชัน (สหรัฐ), รายงาน
การศึกษานอกโรงเรียนครั้งที่ ๒ กรุงเทพมหานคร และเชียงใหม่ ๒๕๑๖,
พระนคร, โรงพิมพ์อักษรบัณฑิต, ๒๕๑๗.

สามัญศึกษา, กรม, การศึกษาผู้ใหญ่, พระนคร, วัชรินทร์ การพิมพ์, ๒๕๒๐.

สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานผลการสำรวจแรงงานทั่ว
ราชอาณาจักร (รอบที่ ๑ มกราคม - มีนาคม ๒๕๑๕), เรื่องแสงการพิมพ์,
๒๕๑๕.

สำนักนายกรัฐมนตรี, สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ,
แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สี่ พ.ศ. ๒๕๒๐ - ๒๕๒๔,
เรื่องแสงการพิมพ์, ๒๕๒๐.

บทความ

จิตจันทร์ หังสสุต, "ปัญหาการทำงานของลูกจ้างเด็ก," วารสารแรงงานสัมพันธ์
๘ (สิงหาคม ๒๕๑๘) : ๒๐.

_____ . "การเรียนลัดในโรงงาน" วารสารแรงงานหญิง, ๑ (พฤษภาคม
๒๕๑๘) : ๓๘ - ๔๐.

แรงงาน, กรม, ฝ่ายวิจัยแรงงาน, "สภาพการทำงาน รายได้ และภาวะการ
ครองชีพของคนงานไม่มีฝีมือ," วารสารแรงงานสัมพันธ์ ๕ (พฤษภาคม
๒๕๑๖) : ๑๓.

_____ . "สถานการณ์แรงงาน," วารสารแรงงานสัมพันธ์, ๑ (กรกฎาคม -
กันยายน ๒๕๑๘) : ๑๓.

สมบุญ ศรีทิพมิตร, "โครงการโรงเรียนในโรงงาน (ภาค ๒)," วารสารแรงงาน
สัมพันธ์, ๑๖ (๑๒ ธันวาคม ๒๕๑๗) : ๕๕.

อุณา นพคุณ, "การพัฒนากำลังคนในทัศนะของนักการศึกษาผู้ใหญ่," วารสารสังคมศาสตร์,
๑๑ (มกราคม ๒๕๑๗) : ๗๕.

เอกสารอื่น ๆ

การศึกษาแรงงานเสรีเอเซียอเมริกัน, สถาบัน, วิธีการสอนนักศึกษาผู้ใหญ่, (ม.ป.ท.,
ม.ป.ป.) (อัคราเนา).

การศึกษาผู้ใหญ่, กอง, ฝ่ายวิชาการ, การศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ ๓
และ ๔, [ม.ป.ท., ม.ป.ป.] (อัคราเนา).

_____ . คู่มือดำเนินงานการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับที่ ๓ - ๔, [ม.ป.ท.,
ม.ป.ป.] , (อัคราเนา).

การศึกษาผู้ใหญ่, กอง, ฝ่ายวิชาการ, สถิติการสอบของคนงานที่เรียนศึกษาผู้ใหญ่
ของโรงงานระดับที่สี่, (บัญชีรายงานประจำปี).

เคลินิวส์, (๒๗ กรกฎาคม ๒๕๑๘): ๑

แรงงาน, กรม, สถาบันฝึกอบรมแรงงาน, คู่มือการจัดตั้งโรงเรียนผู้ใหญ่ในโรงงาน,
[ม.ป.ท., ม.ป.ป.], (อัครสำเนา).

สัมภาษณ์

ซิคจันทร์ หังสสุต, หัวหน้าฝ่ายแรงงานหญิงและเด็ก, ๓ มกราคม ๒๕๒๑.

ภาษาอังกฤษ

Books

Arnold, Wolfgang, "Methods and Methodology of Adult Education,"
Ebert-Stiftung, Federal Republic of Germany, 1973.

Bartlett, A.F. and Cooper, Bruce M., "Industrial Relation :
A Study in Conflict," London Cox and Wyman, 1976.

Barrett, William J., "Employee Welfare," Lecture give at Special
Industrial Relation Course (Massachusetts Institute of
Technology 1942) in Paul Pigors and Charles A. Myers,
Personnel Administration : A Point of View and Method,
3rd, ed, New York : McGraw-Hill Book Company 1965.

Cressman, George h., and Benda, Harold W., Public Education in
America, 2nd, ed, New York, Appleton - Century - Crofts, 1961.

Daugherty, Carrol R., Labour Problem in American Industry,
Cambridge Massachusetts, USA, 1948 - 1949.

Diamono, Jesus B., Program Coordinator and Labour Education
officer, Trade Unions and Cooperations in the Development
of Asia Friedrich-Ebert-Stiftung, International Department
Asian Section, Germany, 1971.

Fielander, Walter A., Introduction to Social Welfare, New York,
Prentice-Hall, 1968.

Gould, Julius; and Kolb, William L., Dictionary of the Social
Science, New York, The Free Press of Gurcoe, 1964.

Hopkins, RR., A Handbook of Industrial Welfare, London;
Sir Isaac Pitman and Sons, 1955.

Kadir, Mohamed A, Adult Education in Thailand, Bangkok, Aksorn
Bundit Ltd, Part, 1973.

Lambert, William W, and Lambert Wallace E., Social Psychology,
New Jersey : Prentice - Hall, 1965.

Murphy, G, Murphy, L., and Newcomb, T., Experimental Social
Psychology, New York: Harper and Row 1937.

Pigors, Paul, and Myers, Charles A., Personnel Administration,
New York : McGraw-Hill Co., 1969.

Pant, S.C., Indian Labour Problems, 4th ed, India, Chaithanya Publishing
House, 1976.

Peterson, Florence, American Labor Unions, New York and London,
Harper and Brothers Publisher,, 1945.

Webb, Sidney; and Webb, Beatrice, The History of the Unionism,
London Longman, 1920.

Yoder, Dale., Manpower Economics and Labor Problems, 3d, ed,
New York, McGraw-Hill Book Company, 1950.

Articles

"Central Board for Workers Education," Tenth Annual Report
(June 1969) : 2

Collins, R.G., "Industrial Relation as an Occupation," Industrial
Relation, (Sprina 1977), Vol. 8; London : 42.

"Highlights of Labour Education in Europs," Journal of Workers
Education, 1(June 1964) ; 9.

Katz, Harriet, "Workers' Education or Education for Workers,"
Social Service Review, 2(June 1978) : 266.

Mohindra, G., "Assesment of the ILO Workers' Education Program
in Asia, Education of Workers Representatives and of
Management toward improved Labour Relations," Friedrich
-Ebert-Stiftung Workship Services, 3 (17 - 27 October
1972) : 23.

"Manpower for Industry," Unido Monographs on Industrial Development
Industrialization of Developing Countries: Problem and Perspectives,
 14 (November - December 1967) : 21.

"Workers Education in England," Journal of the Central Board for
Workers Education, (September, 1977) : 7.

"Workers' Education," Quarterly Journal of the Central Board for
Workers Education Dedicated to a Strong and Democratic
Trade Union Movement, (August 1972) : 1 - 2.

Whitehouse, John.W., "College Central Labour Education : A Statement
 of Basic Principle," Ontario Federation of Labour Education
Conference, (15 April 1972) : 5 - 7.

Other Materials

"A survey in Monograph As Aid to CUEPACS Trade Union Seminar :
 Trade Union Education," The Congress of Union of Employers
in the Public and Civil Services (n.p., nd.).

International Labour Office, The ILO in the Service of Social
Progress, Geneva, 1969.

_____. "Health, Welfare and Housing of Workers," Survey of
Effect Given to Four ILO Recommendation, Geneva, 1970.

_____. "Meeting of Experts on Welfare Facilities for Industrial
Workers," General Report on Welfare Facilities for Workers
in Industry, I.L.O., (5 - 6 October 1964).

Kobbra, Vijandra, Director, ICFTU Asian Trade Union College
Education and Manpower Development in Asia, Friedrich
-Ebert-Stiftung Federal Republic of Germany, Bangkok,
1979.

"The ILO in the Service of Social Progress," I.L.O., Geneva, 1969.

การคำนวณ

แบบสอบถาม ก.

สำหรับนักศึกษา

หมวด ก. สถานภาพทั่วไปของนักเรียนในโรงงาน

๑. เพศ

ชาย

หญิง

๒. สถานภาพเกี่ยวกับการสมรส

โสด

มีคู่สมรสแล้วและยังคงอยู่ด้วยกัน

มีคู่สมรสแล้วแต่แยกกันอยู่

หย่ากันแล้วและแต่งงานใหม่

เพราะอาชีพ

หย่ากันแล้วยังไม่แต่งงานใหม่

๓. อายุปัจจุบัน

๑๕ - ๒๐ ปี

๒๑ - ๒๕ ปี

๒๖ - ๓๐ ปี

๓๑ ปีขึ้นไป

๔. ระดับการศึกษาเมื่อสมัครเข้าทำงานครั้งแรก

ต่ำกว่า ป. ๔

จบ ป. ๔ บริบูรณ์

สูงกว่า ป. ๔ แต่ไม่จบ

จบ ป. ๗ บริบูรณ์

ป. ๗

๕. ก่อนที่จะเข้ามาทำงานปัจจุบันประกอบอาชีพ

ทำนา

ทำสวน ทำไร่

การประมง

รับจ้างทั่ว ๆ ไป

ไม่เคยทำงานมาก่อน

..... อื่น ๆ (โปรดระบุ)

๖. ภูมิลำเนาเดิม จังหวัด ..... (ระบุ)

กรุงเทพมหานคร

ภาคกลาง (ยกเว้น กทม.)

ภาคเหนือ

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคตะวันออก

ภาคใต้

๗. ที่อยู่ของท่านปัจจุบัน

- หอพักที่โรงงานจัดให้อยู่ในบริเวณโรงงาน
- เช่าบ้านอยู่นอกโรงงาน (บริเวณใกล้เคียง)
- อาศัยอยู่กับบิดามารดาหรือญาตินอกโรงงาน (บริเวณใกล้เคียง)
- เช่าบ้านอยู่นอกโรงงานและไกลจากโรงงาน

๘. เงินเดือนที่ได้รับปัจจุบัน

- ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท
- ๕๐๐ - ๙๙๙ บาท
- ๑,๐๐๐ - ๑,๙๙๙ บาท
- ๒,๐๐๐ บาทขึ้นไป

๙. ขณะนี้ท่านกำลังศึกษาระดับ

- ระดับ ๓
- ระดับ ๔

๑๐. ค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์การเรียน หนังสือ ค่าธรรมเนียมในการศึกษานั้น
ท่านได้รับความช่วยเหลือจากใคร

- บิดามารดา
- ญาติ
- ส่วนตัว
- อื่น ๆ ..... (ระบุ)

๑๑. หลักสูตรที่เรียนปัจจุบันใช้แบบ

- แบบสามัญ
- แบบเบ็ดเสร็จ

หมวด ข. ปัญหาและความต้องการ

๑. โรงเรียนที่จัดให้เพิ่มขึ้นในโรงงานปัจจุบันจากการริเริ่มของใคร

- เกิดจากการเรียกร้องของคนงานและสหภาพ
- นายจ้างให้คำแนะนำ
- กรมแรงงานเข้าสำรวจความต้องการ
- เจ้าหน้าที่กองการศึกษาผู้ใหญ่เข้าสำรวจความต้องการหรือแนะนำ
- อื่น ๆ ..... (ระบุ)

๒. ท่านสมัครเข้าเรียนเพราะ

- มีความต้องการอยู่ก่อนแล้ว เพื่อนชักชวน
- นายจ้างสนับสนุน กรมแรงงานสนับสนุน
- อื่น ๆ ..... (ระบุ)

๓. โรงเรียนมีอุปกรณ์การสอน เช่น โต๊ะ เก้าอี้ กระดานดำ ชอล์ค เพียงพอหรือไม่

- มีเพียงพอ ขาดแคลนเสมอ

๔. ท่านเคยมีโอกาสไปศึกษานอกโรงเรียน เช่น ไปดูสถานที่สำคัญ ไปเยี่ยมชมกิจการ โรงเรียนของโรงงานอื่น ๆ บ้างหรือไม่

- ไม่เคย เคย

๕. ท่านต้องการให้จัดการสอนแบบใดมากที่สุด

- แบบสามัญ แบบเบ็ดเสร็จ
- ควรสอนความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในโรงงานได้
- ควรสอนความรู้ทางสังคม กฎหมายแรงงาน
- ความรู้ด้านวิชาชีพอื่นที่สามารถนำไปประกอบอาชีพส่วนตัวได้ โดยจัด
- เป็นหลักสูตรระยะสั้น

๖. ในโรงงานมีห้องสมุดบริการหรือไม่

- มี ไม่มี

๗. ปัญหาที่ท่านประสบในโรงงานมากที่สุด (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- ระเบียบมากเกินไป
- ไม่ค่อยเข้าใจวิชาที่เรียน
- ครูที่สอนไม่ค่อยกระตือรือร้นในการสอน
- นายจ้างไม่ค่อยให้ความสำคัญในสถานที่เรียน เวลาเรียน
- อื่น ๆ ..... (ระบุ)

๘. โรงเรียนเคยเชิญวิทยากรมาบรรยายความรู้พิเศษให้ท่านฟังหรือไม่

- เคย
- ไม่เคย

๙. ถ้าเคยมีวิทยากรมาบรรยายความรู้พิเศษให้ฟังนั้นเป็นความรู้ด้านใดบ้าง

(ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)

- การเป็นผู้นำ
- สหกรณ์
- กฎหมายแรงงานเบื้องต้น
- การปฐมพยาบาล
- สวัสดิการ ค่าน้ำต่าง ๆ
- อื่น ๆ ..... (ระบุ)

๑๐. ท่านเคยได้รับแจกแบบเรียนหรืออุปกรณ์การเรียนจากบุคคลฝ่ายต่าง ๆ

ดังต่อไปนี้หรือไม่

- นายจ้าง
- กองการศึกษาผู้ใหญ่
- กรมแรงงาน
- ครูผู้สอน
- ไม่เคย
- อื่น ๆ ..... (ระบุ)

๑๑. เมื่อท่านใช้เวลามาเรียนในโรงเรียน ท่านต้องทำงานหุคเซยหรือไม่

- ต้องชดเชยเพราะใช้เวลาในระหว่างทำงาน
- ไม่ต้องชดเชยเพราะใช้เวลา นอกเหนือจากเวลาทำงาน
- ไม่ต้องชดเชยถึงจะใช้เวลาในระหว่างทำงาน แต่นายจ้างหักเงินรายได้
- ไม่ต้องชดเชยถึงจะใช้เวลาในระหว่างทำงานและได้รับค่าจ้างเต็มจำนวน
- อื่น ๆ ..... (ระบุ)

หมวด ค. ทักษะ (กรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่าน)

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
๑. การศึกษาทำให้มีความ เข้าใจสิทธิและหน้าที่เพิ่มขึ้น					
๒. ใฝ่หาภาพแรงงานเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตร					
๓. การเรียนวิชาสามัญเพื่อสอบ เทียบความรู้ให้โตประกาศ นียบัตรสูงขึ้นกว่าเดิม					
๔. การสอนวิชาชีพที่สามารถ นำมาใช้กับงานที่ทำอยู่ ปัจจุบันในโรงงาน					
๕. ถูกหักเงินชดเชยเมื่อใช้ เวลาส่วนหนึ่งของการ ทำงานมาเรียน					
๖. ระเบียบการสอนและ วัสดุที่ใช้ขณะนี้ เหมาะสมแล้ว					
๗. การจัดให้มีการสอน กฎหมายแรงงาน เศรษฐกิจ และปัญหาสังคมเบื้องต้น					

	เห็นควย อย่างยิ่ง	เห็นควย	เฉย ๆ	ไม่ เห็นควย	ไม่เห็นควย อย่างยิ่ง
๘. การเชิญบุคคลภายนอกที่มี ความรู้มาสอนและอบรมให้ ฟังเกี่ยวกับการเป็นผู้นำ สหกรณ์ สวัสดิการ					
๙. การจัดให้มีการจัดกลุ่ม อภิปรายปัญหาในชั้นเรียน เป็นบางครั้ง					
๑๐. การจัดให้มีห้องสมุดใน โรงงานที่สามารถเข้าไป อ่านและค้นคว้าหาความรู้					
๑๑. การไปทัศนศึกษานอกสถานที่					
๑๒. การเก็บค่าบำรุงการศึกษา ปัจจุบัน					
๑๓. การจัดเวลาเรียนที่นายจ้าง กำหนดให้ขณะนี้					
๑๔. การให้ความรู้เกี่ยวกับ สหภาพแรงงาน					
๑๕. การฝึกอบรมวิชาชีพ เช่น ตัดเย็บเสื้อผ้า การทำอาหาร					

แบบสอบถาม ข.
สำหรับฝ่ายนายจ้าง

- ก. สถานภาพปัญหาและความต้องการทั่วไป
๑. เพศ ชาย หญิง
๒. อายุ ..... ปี
๓. ภูมิลำเนาปัจจุบัน .....
๔. ตำแหน่งปัจจุบัน .....
๕. สถานภาพการสมรส โสด แต่งงานแล้ว
๖. ก่อนจัดให้โรงเรียนในโรงงานท่านเคยจัดอบรมความรู้พิเศษให้กับคนงานหรือไม่
 เคยจัด ไม่เคยจัด
๗. ถ้าเคยจัดมาแล้วเกี่ยวกับเรื่องใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 วิชาที่ต่าง ๆ เช่น คัดเย็บเสื้อผ้า
 อบรมความรู้เพิ่มเติมที่ต้องใช้กับงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน
 ความรู้เกี่ยวกับระเบียบกฎหมายแรงงาน เศรษฐกิจ เบื้องต้น
 อื่น ๆ ..... (โปรดระบุ)
๘. การเปิดโรงเรียนในโรงงานทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างลูกจ้างและฝ่ายนายจ้าง
 ดีขึ้นกว่าเดิม ไม่มีอะไรดีขึ้น ไม่แน่ใจ
๙. การดีขึ้นกว่าเดิมนั้นดีขึ้นในทางใด .....
๑๐. การให้คนงานมีโอกาสศึกษาสูงขึ้น ท่านคิดว่าจะมีประโยชน์ด้านใดกับโรงงานของท่าน (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
 เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน คือคนงานตั้งใจทำงานมากขึ้น
 ทำให้คนงานเข้าใจหน้าที่ของตนเองมากขึ้น
 คนงานมีโอกาสเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น
 ไม่มีประโยชน์ต่อโรงงาน
 อื่น ๆ ..... (โปรดระบุ)

๑๑. หลักสูตร การสอนควร เน้นการสอนในเรื่องใด
- วิชาสามัญทั่วไป
- วิชาชีพทั่วไปและที่สามารถนำมาใช้ เป็นประโยชน์กับงานที่ทำประจำได้
- ความรู้ เรื่อง เศรษฐกิจ สังคม กฎหมายแรงงานทั่ว ๆ ไป
- วิชาชีพที่สามารถนำไปใช้ กับงานที่แต่ละคนต้องการ
๑๒. การจัดสถานที่และอุปกรณ์การสอนให้กับ โรงเรียน
- ไม่มีปัญหา มีปัญหา
๑๓. ถ้ามีปัญหาได้แก่ปัญหาในเรื่องใด
- สถานที่เรียนไม่เพียงพอ
- ขาดเงินทุนในการจัดหาอุปกรณ์การสอน
- อื่น ๆ ..... (โปรดระบุ)
๑๔. ท่านเคยมีปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอนหรือไม่
- เคยมี ไม่มี
๑๕. ถ้ามีเป็นเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า ๑ ข้อ)
- ครูผู้สอนลาออกเสมอ ครูไม่คอยตั้งใจสอน
- ครูไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับนักเรียนได้
- อื่น ๆ ..... (โปรดระบุ)
๑๖. การที่คนงานใช้เวลาส่วนหนึ่งเข้าศึกษาในโรงเรียนทำให้ได้รับความกระทบ
กระเทือนต่อกิจการของโรงงานหรือไม่
- มีผล ไม่มีผลแต่อย่างใด
๑๗. ถ้ามีผลกระทบใดกันบ้าง
- ต้องหาคนงานเข้ามาทำงานเพิ่มขึ้น
- คนงานตั้งใจทำงานน้อยลง
- อื่น ๆ ..... (โปรดระบุ)

๑๘. การที่ท่านต้องรับการค่าใช้จ่ายในกิจการ โรงเรียนส่วนหนึ่ง ท่านมีความเห็น
อย่างไร

- รัฐควร เป็นฝ่ายรับการ ะอันนี้เพราะทาง โรงงานที่รับผิดชอบจัดหา
- สถานที่ให้แล้ว
- ไม่มีปัญหาแต่ประการใด
- ไม่มีความเห็น
- อื่น ๆ ..... (โปรด ระบุ)

๑๙. อาจารย์ใหญ่ของ โรงเรียนเคยเสนอแนะความคิดเห็นในการ ปรับปรุง โรงเรียน
หรือแจ้งปัญหาที่เกิดขึ้นให้ทราบหรือไม่

- เคย
- ไม่เคย

๒๐. ถ้าเคยเสนอได้แก่เรื่องใ้ใ้ใ้ ..... (โปรด ระบุ)

ข. ทศนคติ (กรุณาชี้แจงเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่าน)

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
๑. ควร จัดให้ มี โรงเรียนใน โรงงานให้มากขึ้น					
๒. ควร จัดสอนวิชาชีพระ สามารถนำมาใช้ได้กับงาน ที่ทำอยู่					
๓. ควร ให้สหภาพแรงงาน เข้ามามีส่วนในการ จัด หลักสูตร การ เรียนการสอน แก่คนงาน					

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
๔. ควรสนับสนุนให้คนงานรู้จัก การพูดอภิปรายในชั้นเรียน					
๕. ควรเลื่อนตำแหน่งและเพิ่ม เงินเดือนให้คนงานเมื่อ มีความรู้สูงขึ้น					
๖. ควรจัดห้องสมุดให้คนงาน ได้ค้นคว้าความรู้					
๗. การสนับสนุนให้คนงานที่เรียนดี ได้มีโอกาสศึกษาในชั้นสูงขึ้น					
๘. การศึกษาจะช่วยลดปัญหาความ ขัดแย้งที่ลูกจ้างมีต่อนายจ้างได้					
๙. การศึกษาทำให้คนงานปฏิบัติ ต่อนายจ้างในทางที่ดีขึ้น					
๑๐. การเปิดโอกาสให้คนงานได้ มีความรู้สูงขึ้นนับเป็นหลัก มนุสยธรรมอย่างหนึ่งที่ นายจ้างควรให้กับลูกจ้าง แม้จะมีได้กำหนดไว้ใน กฎหมาย					
๑๑. ควรจัดการสอนแบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกเรียน วิชาต่าง ๆ ได้ตามความ ต้องการ					

แบบสอบถาม ก.

สำหรับอาจารย์

ก. สถานภาพและปัญหาของครู โดยทั่วไป

๑. เพศ ชาย หญิง
๒. อายุปัจจุบัน ..... ปี
๓. สถานภาพการสมรส โสด แต่งงานแล้ว
๔. คุณวุฒิปัจจุบัน .....
๕. เหตุที่ท่านเข้ามาสอนในโรงเรียนนี้
- ไม่มีงานอื่นที่จะทำ
  - ตั้งใจมาสอนจริง ๆ
  - ได้รับการติดต่อจากนายจ้าง
  - ได้รับการติดต่อจากนายจ้างและตั้งใจมาสอนจริง ๆ
  - ยังไม่มีงานอื่นทำ และตั้งใจมาสอนจริง ๆ
  - เพื่อหารายได้เพิ่มและตั้งใจมาสอน
๖. อาชีพอื่นที่ทำเป็นประจำนอกเหนือจากการสอนที่มีหรือไม่
- มี ไม่มี
๗. ถ้ามีเป็นอาชีพอะไร
- รับราชการครูในเขตใกล้เคียงกับ โรงเรียน
  - สอนประจำอยู่ที่โรงเรียนราษฎร์บริเวณใกล้เคียง
  - อื่น ๆ ..... (โปรดระบุ)
๘. ตำแหน่งในโรงเรียนปัจจุบัน
- อาจารย์ใหญ่ อาจารย์พิเศษ
  - อาจารย์ประจำ ประจำแผนกธุรการ

๘. ท่านคิดอย่างไรต่อหลักสูตรที่ใช้สอนคนงานปัจจุบัน

- ยากเกินไปเพราะเน้นวิชาการมาก
 ควรลดวิชาการแล้วเพิ่มวิชาชีพ
 เหมาะสมดีแล้ว
 อื่น ๆ ..... (โปรดระบุ)

๑๐. ปัญหาในการสอน

- นักเรียนไม่ค่อยเข้าใจเนื้อหาวิชาที่สอน
 คนงานมีเวลาเรียนน้อยเพราะเปลี่ยนกะ
 อุปกรณ์การเรียนการสอนไม่พอ
 ไม่มีเวลาแน่นอน มาเรียนไม่สม่ำเสมอ
 สถานที่เรียนไม่สะดวก เช่น มีเสียงดัง ห้องเรียนแคบ
 ไม่มีปัญหา
 คนงานขาดเรียนบ่อย
 คนงานมักจะง่วงนอนเวลาเรียน

๑๑. ท่านเคยเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและการปรับปรุงโรงเรียนหรือไม่

- เคย ไม่เคย

๑๒. ถ้าเคยท่านเสนอต่อใคร

- นายจ้าง ฝ่ายกรมแรงงาน กองการศึกษาผู้ใหญ่

๑๓. เมื่อเสนอความคิดเห็นไปแล้วได้รับความช่วยเหลือในการปรับปรุงแก้ไขหรือไม่

- เคยได้รับค่อนข้างมาก ไม่เคยได้รับการช่วยเหลือเลย

๑๔. ท่านเคยจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรหรือไม่

- เคย ไม่เคย

๑๕. ถ้าเคยจัดเป็นกิจกรรมประเภทใด (ตอบได้หลายข้อตามต้องการ)

- จัดกลุ่มอภิปราย ให้มีการแสดง เช่น ร้องเพลง ละคร การรำ คนตรี
 ทักษะศึกษา การแข่งขันกีฬา
 อื่น ๆ ..... (โปรดระบุ)

๑๖. การเรียนในห้องเรียนมีนักเรียนขาดเรียนบ่อยหรือไม่

มีนักเรียนขาดมากเสมอ มีขาดเรียนบ้าง ไม่มี

๑๗. ท่านเคยมีนักเรียนมาขอคำปรึกษาด้วยหรือไม่

เคย ไม่เคย

๑๘. ถ้าเคยได้รับเป็นเรื่องเกี่ยวกับ

- ไม่ค่อยเข้าใจวิชาเรียน
 ความลำบากในการจัดเวลาเรียนกับเวลาทำงาน
 ขอคำแนะนำเกี่ยวกับการศึกษาต่อในระดับสูง
 อื่น ๆ .....

(โปรดระบุ)

๑๙. ทัศนคติ กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความรู้สึกของท่านมากที่สุด

	เห็นด้วย อย่างยิ่ง	เห็นด้วย	เฉย ๆ	ไม่ เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย อย่างยิ่ง
๑. การจัดให้คนงานมีโอกาสดู ศึกษาเพื่อเพิ่มความรู้ ในปัจจุบัน					
๒. หลักสูตรที่ใช้สอนคนงาน ปัจจุบัน					
๓. การเชิญวิทยากรพิเศษมา บรรยายให้คนงานฟังใน บางครั้ง					
๔. การกำหนดให้คนงานต้อง ชำระค่าบำรุงเหมือนกับ การศึกษาผู้ใหญ่อื่น ๆ					

	เห็นควย อย่างยิ่ง	เห็นควย	เฉย ๆ	ไม่ เห็นควย	ไม่เห็นควย อย่างยิ่ง
๕. การสอนวิชาชีวิตที่คนงาน สามารถมาใช้ประโยชน์ ในการทำงานควบคู่กับ การสอนวิชาสามัญ					
๖. ควรให้มีการสอนแบบ เบ็ดเสร็จ					
๗. ควรให้สหภาพแรงงาน เข้ามามีส่วนร่วมในการ เรียนการสอนของคนงาน					
๘. ควรจัดอบรมครูเป็นพิเศษ ก่อนที่จะมาทำการสอนใน โรงเรียนของโรงงาน					
๙. การสอนความรู้ทั่วไป เช่น กฎหมายแรงงาน เศรษฐกิจ เป็นต้น					
๑๐. ควรเปิดโอกาสให้คนงานที่ เรียนดีได้เรียนในระดับสูง ขึ้น โดยการสนับสนุนของ นายจ้างและรัฐ					
๑๑. ควรจัดห้องสมุดสำหรับคนงาน ใ้ค้นคว้าหาความรู้					
๑๒. ครูควร เป็นที่ปรึกษาของ คนงานควย					

ประวัติผู้เขียน

นาย อาคม ใจแก้ว เกิดเมื่อวันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๘๒ ที่อำเภอ
หาคีใหญ่ จังหวัดสงขลา สำเร็จการศึกษา ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์) จาก
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เมื่อปีการศึกษา ๒๕๑๕ ในการทำ
วิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ส่วนหนึ่งได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา
แห่งชาติ ในโครงการพัฒนาสังคมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

